

Makalenin Türü / Article Type : Araştırma Makalesi / Research Article
Geliş Tarihi / Date Received : 17.05.2020
Kabul Tarihi / Date Accepted : 25.02.2020
Yayın Tarihi / Date Published : 02.06.2020

<https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2020..-566843>

ORTAOKUL VE LİSE ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET BAĞIMLILIĞI DÜZEYLERİ İLE AKADEMİK BAŞARILARI VE BAZI DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİLERİNİN İNCELENMESİ - İZMİR BAYRAKLI ÖRNEĞİ

Münevver MERTOĞLU¹

ÖZ

Bu çalışmada, İzmir-Bayraklı İlçesinde dört lise ve sekiz ortaokulda 1118 öğrenci ile yapılan çalışmada, öğrencilerde internet bağımlılığı oranları ve bazı değişkenler ile akademik başarıları arasındaki ilişkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada, “Young İnternet Bağımlılığı Ölçeği”nin kısa formu kullanılmış, kişisel bilgiler ve akademik başarı formu araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizi ve değerlendirilmesi sonucunda, ortaokul ve lise öğrencilerinin %1,4 ‘ünün internet bağımlısı, %28,1’inin riskli internet kullanıcısı olduğu, ortaokul ve lise öğrencileri arasında internet bağımlılığı puanları yönünden anlamlı bir fark olmadığı halde, erkek ve kız öğrencileri arasındaki farkın kız öğrencileri lehine anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür. Bilgisayarı odalarında olan öğrenci grubunda internet bağımlılığı oranının, bilgisayarı odalarında olmayanlara göre anlamlı ölçüde yüksek olduğu, bilgisayar ya da cep telefonunu kullanma süresi arttıkça bağımlılığın arttığı ve akademik başarının anlamlı ölçüde düştüğü sonuçları elde edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: İnternet bağımlılığı, Ortaokul öğrencileri, Lise öğrencileri, bilgisayar kullanımı, internet kullanım süresi.

AN ANALYSIS OF RELATIONS BETWEEN INTERNET ADDICTION RATE OF SECONDARY SCHOOL AND HIGH SCHOOL STUDENTS AND ACADEMIC ACHIEVEMENT AND SOME VARIABLES - EXAMPLE OF İZMİR BAYRAKLI

ABSTRACT

We aim to investigate the association between the rate of students’ internet addiction and academic achievements and some variables in a study with 1118 students from four high schools and eight secondary schools in Bayraklı, İzmir, Turkey. Young Internet Addiction Scale short form was used, personal information and academic achievement forms were provided by the researcher. Statistical analysis and data assessment indicated that 1.4 of secondary and high school students were internet addicts, 28.1% were risky internet users, while there was no meaningful difference between secondary and high school users by internet addiction scores, there was one, in favour of female students concerning the difference between male and female students. It was found that the internet addiction rate of those with computers in their room is meaningfully high as compared to those without, and as the time spent using computer or mobile phones increase, addiction increased and academic achievement dropped dramatically.

Keywords: Internet addiction, Secondary school students, High school students, computer use, internet use duration.

¹Istanbul Kültür Üniversitesi, CEHAMER Şiddeti Araştırma ve Önleme Seksiyonu, mmertoglu@iku.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-5900-7106>

1.GİRİŞ

İnternet kullanımının yaygınlığı yalnızca Türkiye’de değil, tüm Dünyada hızlı bir şekilde artmaktadır. We are Social Raporu’na göre 2018’in son dört ayında Dünya nüfusunun %54’ü (4.08 milyar) internet kullanmaktadır. İnternete erişimin kolaylaşması ve kullanıcıların artmasının pek çok yararı vardır; Haberleşme, bilgiye erişim, alışveriş, eğlence vb. Ancak sorun, İnternetin problemli kullanımı nedeniyle çocukların psikolojik, sosyal, fiziksel gelişimi ve akademik başarılarının olumsuz yönde etkilenecek şekilde kullanılmasıdır.

Gelişen teknoloji ve internet erişiminin kolaylaşp yaygınlaşması, internet kullanım oranını arttırmıştır. Hane halkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre, 2018 yılı Nisan ayında hanelerin %83,8’i evden internete erişim imkânına sahip olmuştur. Bu oran 2009 yılında %30-40 arasındayken, dokuz yılda yaklaşık %43 oranında artış göstermiştir (TUIK, 2018).

İnternet kullanımının yaygınlığı yalnızca Türkiye’de değil, tüm Dünyada hızlı bir şekilde artmaktadır We are Social Raporu’na göre 2018’in son dört ayında Dünya nüfusunun %54’ü (4,08 milyar) internet kullanmaktadır (<https://digitalreport.wearesocial.com/>). İnternete erişimin kolaylaşması ve kullanıcıların artmasının pek çok yararı vardır. Haberleşme, bilgiye erişim, alışveriş, eğlence vb. Ancak sorun, İnternetin problemli kullanımı nedeniyle çocukların psikolojik, sosyal, fiziksel gelişimi ve akademik başarılarının olumsuz yönde etkilenecek şekilde kullanılmasıdır.

Davis (2001), sağlıklı internet kullanımını “kişinin kendine göre normal sayılabilecek sürede bir amaç doğrultusunda, internet üzerinden sanal bir kimliğe bürünmeden kullanma” olarak tanımlamaktadır. İnternetin önüne geçilemeyecek kadar aşırı kullanıma isteği, internete erişilemediğinde ortaya çıkan gerginlik, aşırı sinirlilik öfke ve saldırganlığın ortaya çıkması, bu nedenle aile, okul, iş ve çevredeki ilişkilerin bozulmasına neden olması ise, sorunlu internet kullanımı olarak düşünülebilir.

İnternet Bağımlılığı kavramı ilk kez 1996 yılında Goldberg tarafından kullanılmıştır (Goldberg, 1996). DSM IV ‘te (Ruhsal Bozuklukların Tanımsal ve Sayısal El Kitabı IV) internet bağımlılığının bağımsız bir hastalık olarak tanımlanmadığı dönemde Young, internet bağımlılığını psikiyatrik bozukluk olarak tanımlamaya çalışmıştır (Young,1996; Mikowski, 2005). Beard ve Wolf (2001), daha sonra Young’ın İnternet bağımlılığı testini geliştirerek kullanmışlardır. 2013 yılında ise sorunlu bilgisayar ve internet kullanımı (Oyun bozukluğu) “Amerikan Psikiyatri Birliği Ruhsal Bozuklukların Tanımsal ve Sayısal El kitabı (DSM-5) Tanı Ölçütleri Başvuru El Kitabında” yer almıştır.

Bazı çalışmalarda “problemli internet kullanımı” kavramı yerine “internet bağımlılığı kavramı”nın kullanıldığı görülür (Tutgun, 2009). Caplan’a (2005) göre, problemli internet kullanımı; sosyal, akademik, mesleki ve negatif sonuçlar doğuran, bilişsel ve davranışsal belirtilerden meydana gelmiş çok boyutlu bir sorundur. Young (1996) bu durumu, akademik, sosyal ve mesleki zararlara yol açması yönleriyle madde veya alkol bağımlılığına benzetmiştir.

Problemli internet kullanımının anksiyete, depresyon vb. gibi psikopatolojik semptomlar ile ilişkili olduğu da tespit edilmiştir. Olası psikolojik sorunların öğrencilerin akademik başarısını olumsuz etkilemesi muhtemeldir. Ayrıca internette arkadaşlık, oyun ve eğlence amacı ile geçirilecek uzun süreler, öğrencilerin akademik çalışmalarına ayıracağı süreyi de sınırlandırmakta ve başarısını olumsuz yönde etkilemektedir (Kıran, 2009). İnternet bağımlılığının özellikle 12-18 yaş dönemi için büyük risk taşıdığı, ayrıca her yaş, eğitim ve ekonomik düzeyde yaşanabilen bir problem olarak görüldüğünü belirtmiştir. Çevrimiçi oyun bağımlılığı olan oyuncuların, bağımlı olmayan oyunculara göre daha depresif ve yalnız hissettikleri, benlik algılarının olumsuz olduğu ve sosyal kaygının yüksek olduğuna ilişkin araştırma bulguları (Müezzın,2017; Kıran,2009) Young’ın (1996) bulgularını desteklemektedir. Young, internet bağımlılığı olan kişilerin çevrelerindeki insanlarla çok az vakit geçirdikleri ve sosyalleşemediklerini belirtmiştir. Bütün bu psikolojik sorunların dolaylı olarak öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz etkilemesi kaçınılmazdır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, 2018-19 öğretim yılında İzmir-Bayraklı İlçesi ortaokullarında yıl boyunca devam edecek olan “Öğretmenden Öğrenciye Sağlıklı-Mutlu ve Başarılı Okul Projesi” kapsamında yürütülmüştür. Okullarda öğrencilerin disipline konu olan şiddet davranışlarını azaltarak akademik başarıyı ve öğrenci devamsızlığını azaltmak amacı ile öğretmen-yönetici ve öğrenci velilerine yıl boyunca eğitim verilmesi planlanan projede, öğrencilerin öğretim yılı başındaki problemli internet kullanımı ve akademik başarıları ile bazı değişkenler arasındaki ilişkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmamızda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Öğrencilerin İnternet Bağımlılığı Ölçeğinden aldıkları Puanlarla,

- 1- Cinsiyetleri,
- 2- Okulları,

- 3- Bilgisayara sahip olup olmadıkları
- 4- Bilgisayarının odasında bulunup bulunmadığı,
- 5- İnterneti günde kaç saat kullandığı
- 6- İnterneti hangi amaçla kullandığı

Akademik başarıları ile ilişkisinin olup olmadığı sorularına cevap aranmıştır.

1.2. Araştırmanın Önemi

İnternet Bağımlılığı ya da internetin problemli kullanımı ve bazı değişkenlerle ilişkilerini inceleyen pek çok çalışma yapıldığı halde, internet kullanımının öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkilerini ortaokul ve lise düzeyinde inceleyen araştırmalara çok az yer verilmiştir. Bu araştırma internet bağımlılığı ölçeğinden alınan puanların yılsonu başarı puanları ile ilişkilerine bakılmış olması ve alınabilecek önlemlerin belirlenebilmesi açısından önemlidir.

2. YÖNTEM

Araştırma İzmir Bayraklı İlçesi'nde bulunan tüm liseler (İmam Hatip Lisesi, Anadolu lisesi, Mesleki Teknik Anadolu Lisesi, Çok Programlı Anadolu Lisesi) ile “Öğretmenden Öğrenciye Sağlıklı Mutlu ve Başarılı Okul Projesi” kapsamında olan sekiz ortaokulda okuyan 1118 öğrenci ile yürütülmüştür.

2.1. Veri toplama Araçları

“ Young İnternet Bağımlılığı Ölçeği Kısa Formu” Bayraklı İlçesi'nde dört lise ve sekiz ortaokul olmak üzere toplam 1118 öğrenciye “ Young İnternet Bağımlılığı “Ölçeğinin kısa formu uygulanmıştır. Ölçekteki maddeler, 1-Hiçbir zaman ile “Her zaman” arasında değişen 5 basamaklı skala üzerinden cevaplandırılmıştır. Buna göre, ölçekten alınabilecek en düşük puan 12, en yüksek puan 60'tır. Ergenler ve üniversite öğrencileri ve için geçerli ve güvenilir bir ölçektir (Kutlu, Savcı, Demir, Aysan, 2016). Bu çalışmada elde edilen veri üzerinden hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı ($\alpha = .83$) da ölçeğin güvenilir olduğunu göstermiştir.

2.2. Ölçeğin Puanlanması

Aynı ölçeğin 20 maddelik versiyonunda (alınabilecek en yüksek puan 100'dür) bağımlı, riskli ve ortalama internet kullanıcısı tanısı, ölçek üzerinden alınan puanlara göre şu şekilde uygulanmıştır: Toplamda '80 ve üzeri' puan alanlar "internet bağımlıları"; '50-79' arasında puan alanlar "riskli internet kullanıcıları"; "49 puan ve altı" alanlar "ortalama internet kullanıcıları"dır (Aslan ve Yazıcı, 2001).

2.3. Kişisel Bilgi Formu

Örneklem grubunun demografik özellikleri, 2017-2018 öğretim yılı yılsonu başarı durumu ve internet bağımlılığı ile ilişkileri incelenecek bazı sorular, araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analiz Teknikleri

Veriler, 2018-19 Öğretim yılı Ekim ayı başında Bayraklı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün desteği ile araştırmacı tarafından sınıf ortamında öğrencilere uygulanarak elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmış değişkenler arası ilişkiler Ki Kare yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır.

3. BULGULAR

İlk olarak, İnternet Bağımlıları, Riskli İnternet Kullanıcıları ve Ortalama İnternet Kullanıcıları olmak üzere internet bağımlılığı gruplarının dağılımlarını görmek için frekans analizi uygulanmıştır. Ardından, internet bağımlılığı gruplarının sırasıyla okul, cinsiyet, bilgisayar sahipliği, odada bilgisayar sahipliği, internet kullanım saati, kullanım amacı, akademik başarı ile bağıntıları test edilmiştir. Tüm değişkenler sınıflama (kategorik) seviyesinde ele alındığından, değişkenler arasındaki bağıntıyı test etmek için parametrik olmayan testlerden Ki-kare analizi uygulanmıştır.

Tablo 1.

Ortaokul ve Lise Öğrencilerinde, “İnternet Bağımlıları”, “Riskli İnternet Kullanıcıları” ve “Ortalama İnternet Kullanıcılarının Dağılımları

	Sıklık	%	Geçerli %	Toplam %
İnternet Bağımlıları	16	1.4	1.4	1.4
Riskli İnternet Kullanıcıları	318	28.1	28.1	29.5
Ortalama İnternet Kullanıcıları	797	70.5	70.5	100.0
TOPLAM	1131	100.0	100.0	

20 maddelik ölçekteki puan kesmeleri 12 maddelik ölçeğe uyarlanmıştır. 20 maddelik ölçekte 80 ve üzeri (%80 ve üzeri) puan alanlar “internet bağımlıları”, 50–79 (%50-79) arasında puan alanlar “riskli internet kullanıcıları”, “49 puan ve altı “ (%49 ve altı) puan alanlar “ortalama internet kullanıcılarıdır. Aynı yüzdelik puan aralıkları uyarlandığında 12 maddelik kısa versiyon ölçekten toplamda ‘48 ve üzeri’ (%80 ve üzeri) puan alanlar “internet bağımlıları”; ‘30-47’ (%50-79) arasında puan alanlar “riskli internet kullanıcıları”; “29 puan ve altı” (%49 ve altı) puan alanlar “ortalama internet kullanıcılarıdır. Bu gruplamaya göre “internet bağımlıları”, “riskli internet kullanıcıları” ve “ortalama internet kullanıcıları”nın dağılımları Tablo 1’ de verilmektedir. Toplam 1331 ortaokul ve lise öğrencisinin %1,4ü (n = 16) internet bağımlısı, %28,1i (n = 318) riskli internet kullanıcısı, %70,5i (n = 797) ortalama internet kullanıcısıdır.

Tablo 2.

İnternet Bağımlılığı Gruplarının Ortaokul ve Liseye Göre Karşılaştırılması

		İnternet Bağımlılığı Grupları						
		İnternet bağımlıları	Riskli internet kullanıcıları	Ortalama internet kullanıcıları	Toplam	X ²	sd	p
Ortaokul	N	13	218	586	817	3,460	2	.177
	%(sattır)	1.6	26.7	71.7	100.0			
Lise	N	3	100	211	314			
	%(sattır)	1.0	31.8	67.2	100.0			
TOPLAM	N	16	318	797	1131			
	%(sattır)	1.4	28.1	70.5	100.0			

Uygulanan Ki-kare analizi, internet bağımlılığı puanları bakımından ortaokul ve lise arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermiştir ($X^2 = 3,460$, $sd = 2$, $p > .05$). Bu dağılımlardan interneti problemli kullananların daha çok ortaokul öğrencisi olduğu anlaşılmakla birlikte ki-kare analizi, internet bağımlılığı puanları bakımından ortaokul ve lise arasındaki farkın anlamlı olmadığı görülmektedir (Tablo 2).

Tablo 3.

İnternet Bağımlılığı Gruplarının Cinsiyete Göre Dağılımı

		İnternet Bağımlılığı Grupları						
		İnternet bağımlıları	Riskli internet kullanıcıları	Ortalama internet kullanıcıları	Toplam	X ²	sd	p
Kız	N	6	150	457	613	12,184	2	.002
	%(sütün)	37.5	47.5	58.1	54.8			
Erkek	N	10	166	330	506			
	%(sütün)	62.5	52.5	41.9	45.2			
TOPLAM	N	16	316	787	1119			
	%(sütün)	100.0	100.0	100.0	100.0			

Ki-kare analizi, internet grupları ile cinsiyet arasındaki bağıntının istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir ($X^2 = 12,184$, $sd = 2$, $p < .01$). Tablo 3 incelendiğinde, internet bağımlısı olan toplam 16 öğrencinin %62,5inin (n = 10) erkek, %37,5inin (n = 6) kız öğrenci olduğu; riskli internet kullanıcısı olan 316 öğrencinin %52,5inin (n = 166) erkek, %47,5inin (n = 150) kız öğrenci olduğu ortalama internet kullanıcısı olan 787 öğrencinin %41,9unun (n = 330) erkek, %58,1inin (n = 457) kız öğrenci olduğu görülmektedir. Böylece, internet bağımlısı ve riskli internet kullanıcılarının çoğu erkek, ortalama internet kullanıcılarının çoğu ise kız öğrencidir.

Tablo. 4a*İnternet Bağımlılığı Gruplarının Evde Bilgisayar Sahipliğine Göre Dağılımı*

		İnternet Bağımlılığı Grupları				X²	sd	p
Bilgisayar sahipliği		İnternet bağımlıları	Riskli internet kullanıcıları	Ortalama internet kullanıcıları	Toplam			
Var	N	12	247	603	862	0,457	2	.798
	% (satır)	1.4	28.7	70.0	100.0			
Yok	N	4	68	184	256			
	% (satır)	1.6	26.6	71.9	100.0			
TOPLAM	N	16	315	787	1118			
	% (satır)	1.4	28.2	70.4	100.0			

Uygulanan Ki-kare analizi, internet grupları ile evde bilgisayar sahipliği arasındaki bağıntının istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermiştir ($X^2 = 0,457$, $sd = 2$, $p > .05$). İnternet bağımlısı olan toplam 16 öğrencinin %75inin ($n = 12$) evde bilgisayarı olduğu, %25inin ($n = 4$) ise evde bilgisayarı olmadığı; riskli internet kullanıcısı olan 315 öğrencinin %78,4ünün ($n = 247$) evde bilgisayarı olduğu, %21,6sının ($n = 68$) evde bilgisayarı olmadığı görülmektedir.

Bu dağılımlardan interneti problemli kullananların daha çok evde bilgisayarı olanlar olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte ki-kare analizi (yukarıda da belirtildiği gibi) internet grupları ile evde bilgisayar sahipliği arasındaki bağıntının istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermiştir.

Tablo. 4b*İnternet Bağımlılığı Gruplarının Bilgisayarın Odada Olup Olmamasına Göre Karşılaştırılması*

		İnternet Bağımlılığı Grupları				X²	sd	p
Bilgisayar odada		İnternet bağımlıları	Riskli internet kullanıcıları	Ortalama internet kullanıcıları	Toplam			
Evet	N	7	163	343	513	6.216	2	.045
	% (sütün)	46.7	52.2	43.9	46.3			
Hayır	N	8	149	438	595			
	% (sütün)	53.3	47.8	56.1	53.7			
TOPLAM	N	15	312	781	1108			
	% (sütün)	100.0	100.0	100.0	100.0			

Uygulanan Ki-kare analizi, internet grupları ile bilgisayarın odada olması/olmaması arasındaki bağıntının istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir ($X^2 = 6,216$, $sd = 2$, $p < .05$). Tablo 4.b’de sunulmakta olan dağılımlar incelendiğinde, internet bağımlısı olan toplam 15 öğrencinin %46,7’sinin ($n = 7$) bilgisayarının odasında olduğu, %53,3’ünün ($n = 8$) bilgisayarının odasında olmadığı; riskli internet kullanıcısı olan 312 öğrencinin %52,2’sinin ($n = 163$) bilgisayarının odasında olduğu, %47,8’nin ($n = 149$) bilgisayarının odasında olmadığı; ortalama internet kullanıcısı olan 781 öğrencinin %43,9’nun ($n = 343$) bilgisayarının odasında olduğu, %56,1’nin ($n = 438$) bilgisayarının odasında olmadığı görülmektedir. Böylece, riskli internet kullanıcılarının çoğunun bilgisayarının odasında olduğu, ortalama internet kullanıcılarının çoğunun ise bilgisayarının odasında olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 5*İnternet Bağımlılığı Gruplarının İnterneti Günde Kaç Saat Kullandığına Göre Karşılaştırılması*

		İnternet Puan Grupları				X²	sd	p
Kullanım Saati		İnternet bağımlıları	Riskli internet kullanıcıları	Ortalama internet kullanıcıları	Toplam			
1	N	3	62	322	387	127.309	12	.000
	% (satır)	0.8	16.0	83.2	100.0			
2	N	2	56	199	257			
	% (satır)	0.8	21.8	77.4	100.0			
3	N	3	60	106	169			
	% (satır)	1.8	35.5	62.7	100.0			
4	N	0	31	49	80			
	% (satır)	0.0	38.8	61.2	100.0			

Tablo 5. devamı

Kullanım Saati		İnternet bağımlıları	Riskli internet kullanıcıları	Ortalama internet kullanıcıları	Toplam	X ²	sd	p
5	N	2	35	32	69			
	% (satır)	2.9	50.7	46.4	100.0			
6	N	2	27	13	42			
	% (satır)	4.8	64.3	31.0	100.0			
7 ve üzeri	N	4	40	33	77			
	% (satır)	5.2	51.9	42.9	100.0			
TOPLAM	N	16	311	754	1081			
	% (satır)	1.5	28.8	69.8	100.0			

Uygulanan Ki-kare analizi, internet grupları ile internet kullanım saati arasındaki bağıntının istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir ($X^2 = 127,309$, $sd = 12$, $p < .001$). Tablo.5 de yer alan dağılımlar incelendiğinde, internet kullanım saati arttıkça (özellikle 5 saatten itibaren) öğrencilerin riskli internet kullanıcıları kategorisine girme eğilimleri artmaktadır.

Tablo. 6

İnternet Bağımlılığı Gruplarının İnterneti Hangi Amaçla Kullandığına Göre Karşılaştırılması

İnternet Bağımlılığı Grupları								
Kullanım Amacı		İnternet bağımlıları	Riskli internet kullanıcıları	Ortalama internet kullanıcıları	Toplam	X ²	sd	p
Çoklu amaç	N	6	133	304	443	75.363	8	.000
	% (sütün)	37.5	43.0	39.4	40.4			
Oyun	N	4	62	67	133			
	% (sütün)	25.0	20.1	8.7	12.1			
Sanal arkadaşlık / mesajlaşma	N	3	23	34	60			
	% (sütün)	18.8	7.4	4.4	5.5			
Sosyal medyayı takip	N	1	42	74	117			
	% (sütün)	6.2	13.6	9.6	10.7			
Ödev	N	2	49	293	344			
	% (sütün)	12.5	15.9	38.0	31.4			
TOPLAM	N	16	309	772	1097			
	% (sütün)	100.0	100.0	100.0	100.0			

Uygulanan Ki-kare analizi, internet grupları ile internet kullanım amacı arasındaki bağıntının istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir ($X^2 = 75,363$, $sd = 8$, $p < .001$). Bu dağılımlardan anlaşıldığı üzere her üç grubun da ilk sırasında interneti çoklu amaç için kullanmak yer almaktadır.

Tablo. 7

İnternet Bağımlılığı Gruplarının Akademik Başarıya Göre Karşılaştırılması

İnternet Bağımlılığı Grupları								
Akademik başarı		İnternet bağımlıları	Riskli internet kullanıcıları	Ortalama internet kullanıcıları	Toplam	X ²	sd	p
Pekiyi	N	8	88	320	416	40,496	8	.000
	% (satır)	1.9	21.2	76.9	100.0			
İyi	N	2	102	285	389			
	% (satır)	0.5	26.2	73.3	100.0			
Orta	N	2	70	113	185			
	% (satır)	1.1	37.8	61.1	100.0			
Geçer	N	1	29	31	61			
	% (satır)	1.6	47.5	50.8	100.0			
Başarısız	N	2	14	21	37			
	% (satır)	5.4	37.8	56.8	100.0			
TOPLAM	N	15	303	770	1088			
	% (satır)	1.4	27.8	70.8	100.0			

Uygulanan Ki-kare analizi, internet grupları ile akademik başarı arasındaki bağıntının istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir ($X^2 = 40,496$, $sd = 8$, $p < .001$). Akademik başarıları pekiyi (%76,9), iyi (%73,3) ve orta (%61,1) olanlar çoğunlukla “ortalama internet kullanıcıları” grubunda yer almaktadır. Akademik başarıları geçer olanların %47,5 “riskli internet kullanıcıları” grubunda yer almaktadır. Bunu takiben, akademik başarıları orta (%37,8) ve başarısız (%37,8) olanlar “riskli internet kullanıcıları” grubunda yer almaktadır. Bu dağılımlardan anlaşıldığı üzere ortalama internet kullanıcılarının akademik başarıları riskli internet kullanıcılarınınkinden kıyasla daha yüksektir. Ancak internet bağımlıları grubunda yer alanların da çoğunluğu başarılıdır. Bu grupta yer alanların ($n = 15$), %53,3’nün ($n = 8$) akademik başarıları “pekiyi”, %13,3’nün ($n = 2$) akademik başarıları “iyi”dir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

İzmir-Bayraklı İlçesinde dört lise ve sekiz ortaokulda 1118 öğrenci ile internet bağımlılığının bazı değişkenler ve akademik başarıları ile ilişkilerini belirlemek amacı ile yapılan çalışmada, ortaokul ve lise düzeyindeki öğrencilerin “Young İnternet Bağımlılığı” Ölçeğinden aldıkları puanlar bağımlılık düzeylerine göre gruplandırıldığında, %1,4’nün “internet bağımlısı”, %28,1’inin “riskli internet kullanıcısı”, %70,5’inin “ortalama internet kullanıcıları” olduğu görülmüştür. Literatür incelendiğinde ergenlik döneminde internet bağımlılığı olan öğrenci oranlarının farklı olduğu görülür; Şahin (2014)’in 518 lise öğrencisi ile yaptığı çalışmada, gençlerin %20,1’inin risk grubunda, %3,3’nün ise internet bağımlısı olduğu belirtilmektedir. Çam ve Nur’un (2015) ergenler üzerinde yaptığı başka bir çalışmada, internet kullanıcılarının %7,1 oranının internet bağımlısı olduğu görülmüştür. Kılıç ve arkadaşları (2016), 14- 20 yaş aralığında 1742 lise öğrencisi ile yaptıkları çalışmalarında, ergenlerin %1,3’ünün bağımlı internet kullanıcısı olduğunu bulmuşlardır. Bu oran, araştırma bulgularımıza çok yakındır. Ortaokul ve lise düzeyinde internet bağımlılığı oranlarının çalışmaların yapıldığı yer ve gruplara göre farklılaşmasının interneti kullananların profiline göre farklılaşabileceği düşünülmektedir (Kılıç, Avcı ve Uzunçakmak, 2016).

Ortaokul ve lise düzeyindeki öğrencilerin internet bağımlılık oranları karşılaştırıldığında, ortaokulda bağımlılık oranı %1,6 lisede % 1 olarak görüldüğü halde Ki kare analizlerine göre bu farkın anlamlı olmadığı görülmüştür. 2012–2013 Eğitim-Öğretim Yılında İzmir ili Buca ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı altı ilköğretim okulunda yapılan çalışmada ilköğretim okullarındaki internet bağımlılığı oranı %1 olarak tespit edilmiş (Çetinkaya, 2013) olup, araştırma bulgularımızı desteklemektedir. Ancak internetteki oyun bağımlılığını ilköğretim, lise ve üniversiteye göre karşılaştıran başka çalışmada (Sherry, Desouza, Greenberg ve Lachlan, 2003), oyun bağımlılığı yönünden anlamlı bir fark olduğu bulgusu yer almaktadır.

İnternet bağımlılığı gruplarının, cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığına bakıldığında, kız öğrencilerde %37,5 olan internet bağımlılığının erkek öğrencilerde %62,5 oranı ile kız öğrencileri lehine anlamlı ölçüde farklı olduğu görülmüştür. Yurt içi ve yurt dışında yapılmış pek çok çalışmada erkek öğrencilerde internet bağımlılığı oranının kız öğrencilere göre anlamlı ölçüde yüksek olduğunu göstermektedir (Çam, Nur, 2015; Çetinkaya, 2013; Kır ve Sulak, 2014; Sarıkaya ve Seferoğlu, 2013; Morahan, Martin ve Schumacker, 2000; Yılmaz, Şahin, Haseski ve Erol, 2014). Ancak, internet bağımlılığının kız ve erkek öğrencilerde farklılaşmadığını gösteren iki araştırma da göze çarpmaktadır (Balcı ve Gülnar, 2009; Ceyhan, 2010). Bu farklılıklar kız ve erkek öğrencilerde kullanıcı profiline göre değişip değişmediği konusunda yapılacak çalışmalara göre test edilebilir.

İnternet bağımlılığı grupları (bağımlı ve riskli kullanıcı, ortalama internet kullanıcıları) evde bilgisayar sahipliğine göre karşılaştırıldığında, evinde bilgisayar olan öğrencilerle olmayan öğrencilerin internet bağımlılığı ölçeğinden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmüştür. Bunun sebebi, ortalama internet kullanıcıları grubunun dağılımları incelendiğinde anlaşılabilmektedir. Buna göre, öğrencilerin %1,4’ü internet bağımlısı ve önemli bir kısmı (%70,0) ortalama internet kullanıcısı, geri kalan grup riskli internet kullanıcısıdır. Evde bilgisayarı olmayan öğrenciler için de benzer dağılım söz konusudur. Onay, Tüfekçi ve Çağiltay’ın (2005), kişinin bilgisayar sahibi olup olmamasının bağımlılık üzerine etkisini araştırdıkları çalışma sonuçları, araştırma bulgumuzu desteklemektedir. Riskli internet kullanıcı öğrenci sayısının yüksek olması, evde ve okulda bazı önleyici tedbirlerin alınmasını gerekli kılmaktadır.

İnternet bağımlılığı gruplarının, bilgisayarın odada olup olmamasına göre karşılaştırılmasında, evde bilgisayarın olması ile bilgisayarın çocukların odasında olması arasında internet bağımlılığı puanları yönünden bilgisayarın odasında bulunan öğrencilerin aleyhine anlamlı bir fark görülmüştür. Bu sonucun yapılan bazı araştırma sonuçları ile de destekleniyor olması (Erol, 2014; Çetinkaya, 2013; Jiang, 2014; Yılmaz, Şahin, Haseski ve Erol, 2014) problemlili internet kullanımının önlenmesinde, bilgisayarın çocuğun odasında olmaması gerektiği önerisini kuvvetlendirmektedir.

Her ne kadar internet kullanıcıları sadece evdeki bilgisayarla yetinmeyip mobil araçlar da kullanıyorlarsa da, ortaokulda okula cep telefonu getirme yasağı nedeniyle çalışmada mobil araç bilgisi ile ilgili bir soru olmadığı için bu konuda bir değerlendirme yapılmamıştır.

İnternet bağımlılığı grupları, interneti günde kaç saat kullandıklarına göre karşılaştırıldığında, internet kullanımı süresi arttıkça bağımlılık oranının arttığı görülmüştür. Günde bir-iki saat internet kullanan öğrencilerde bağımlılık oranı %0.8 iken, altı ve yedi saat kullananlarda bu oran %5.8'e kadar yükselebilmektedir. Özetle internetin kullanılma süresi internet bağımlısı olup olmama konusunda belirleyici olup, bu alanda yapılan diğer araştırmalar tarafından da desteklenmektedir. (Derin, 2013; Eldeleklioğlu ve Vural, Batık, 2013; Stavropoulos, Alexandraki & Motti-Stefanidi, 2013). İnternetin kullanım süresi ile ilgili 0-6 yaşları arasından başlayarak konulan kural ve sınırlamaların problemleri internet kullanımının önlenmesi bakımından önemli olacağı düşünülmektedir.

İnternet bağımlılığı gruplarının interneti hangi amaçla kullandığına bakıldığında, internet bağımlılığı en yüksek olan ortaokul ve lise öğrencilerinin %37.5'inin çoklu amaçla, %25' oyun, %18.8'inin sanal arkadaşlık, %6.2'sinin sosyal medya ve sadece %12.5'inin ödev amacı ile kullandığı görülmektedir. Bu oranlar riskli internet kullanıcılarından ortalama internet kullanıcılarına göre azalmaktadır. Gruplar arasındaki ayrışma ise özellikle oyun ve ödev amacıyla gözlenmektedir. İnternet bağımlıları ve riskli internet kullanıcıları, ortalama internet kullanıcılarına kıyasla, interneti daha çok oyun amaçlı kullanırken, ortalama internet kullanıcıları, internet bağımlıları ve riskli internet kullanıcılarına kıyasla interneti daha çok ödev amaçlı kullanmaktadır. Çocukların kişisel, sosyal, psikolojik ve cinsel gelişimlerini olumsuz yönde etkileyebilecek sitelere girebilme olasılığının da bulunduğu ve bunların araştırmamıza yansımada olduğu düşünüldüğünde, internetin hangi amaçla kullanıldığı ve bu durumun kontrolü önem kazanmaktadır. Bu nedenle bilgisayar ya da cep telefonlarının veliler tarafından zaman zaman kontrol edilmesi, ya da zararlı internet siteleri için filtre uygulamasına geçilmesi önerisi getirilebilir.

İnternet bağımlılığı gruplarının akademik başarıya göre karşılaştırılmasında, ortalama internet kullanıcılarının akademik başarıları, riskli internet kullanıcılarınınkine kıyasla daha yüksek bulunmuştur. Ancak internet bağımlıları grubunda yer alan öğrenci grubunda da akademik başarı yüksektir. Alanda yapılan diğer benzer araştırma sonuçları (Eldeleklioğlu ve Vural, Batık, 2013; Jiang, 2014; Gencer, Koç, 2012; Stavropoulos, Alexandraki, Motti-Stefanidi, 2013; Toraman, 2013; Yavuz, Y, 2018), internet kullanım yoğunluğu yüksek olan gençlerde akademik başarının daha çok düştüğünü göstermektedir. Araştırmamızda internet bağımlılığı puanı yüksek olan öğrencilerin de başarılı olmaları bu gruptaki öğrenci sayısının çok düşük olması (sekiz öğrenci) ile açıklanabilir.

İnternetin problemleri kullanımının özellikle ergen gruplarda akademik başarı başta olmak üzere uyku düzensizlikleri, sosyal ve kişisel ilişkilerde yaşanan sorunlar, zaman kaybı, duruş bozuklukları, beslenme bozuklukları vb pek çok soruna neden olabilmektedir (Yavuz, 2018) Bu nedenlerle anne-baba, öğretmen ve yöneticilerin erken yaşlardan itibaren problemleri internet kullanımının önüne geçilmesi için gerekli önlemleri almaları gerekir. Alınabilecek önlemler, öncelikle mevcut durumun belirlenmesini gerektirir. İzmir ili-Bayraklı İlçesi'nde ortaokul ve lise öğrencilerinin internet bağımlılığı ile ilgili mevcut sorunlarının belirlenmesi, aynı zamanda öğretmen-yönetici ve öğrenci velilerine bu konuda nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda da yardımcı olacaktır.

Öğrenci velilerine internet bağımlılığının ne olduğu, zararları, öğrencilerin kişisel, fiziksel ve sosyal gelişimi ile akademik başarılarını nasıl etkilediği konusunda verilecek eğitimler onların bu konulardaki farkındalıklarını artırarak çocuklarına yardımcı olmaları sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Aslan, E., ve Yazıcı, A. (2016). Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı ve ilişkili sosyo demografik faktörler [Internet addiction among university students and related sociodemographic factors] *Klinik Psikiyatri*, 19, 109-117.
- Balcı, Ş., ve Gülnar, B. (2009). Üniversite öğrencileri arasında internet bağımlılığı ve internet bağımlılarının profili. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 6(1), 5-22.
- Beard, K. W., & Wolf, E. M. (2001). Modification in the proposed diagnostic criteria for internet addiction. *Cyber Psychology and Behavior*, 4(3), 377-380.
- Caplan, S. E. (2005). A social skill account of problematic internet use. *Journal of Communication*, 55, 721-736.
- Ceyhan, A. (2010). Problemlı internet kullanım düzeyi üzerinde kimlik statüsünün, internet kullanım amacının ve cinsiyetin yordayıcılığı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 10(3), 1323-1355.
- Çam, H.H., ve Nur, N. (2015). Adölesanlarda internet bağımlılığı prevalansı ile psikopatolojik semptomlar ve obezite arasındaki ilişkinin incelenmesi. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 14(3), 181-189. doi:10.5455/pmb.20141016033204.
- Çetinkaya, M. (2013). *İlköğretim öğrencilerinde internet bağımlılığının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Davis, R. A. (2001). A cognitive-behavioral model of pathological internet use. *Computers in Human Behavior*, 17, 187-195.
- Derin, S. (2013). *Lise öğrencilerinde internet bağımlılığı ve öznel iyi oluş*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Eldeleklioğlu, J., Vural-Batık, M. (2013). Predictive effects of academic achievement, internet use duration, loneliness and shyness on internet addiction. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(1), 141-152.
- Gencer, S. L., ve Koç, M. (2012). Internet abuse among teenagers and its relations to internet usage patterns and demographics. *Educational Technology and Society*, 15(2), 25-36.
- Goldberg, I. (1995). Internet addictive disorder (IAD) diagnostic criteria. Retrieved January, 2019 from www.psycom.net/iadcriteria.html
- Jiang, Q. (2014). Internet addiction among young people in China: Internet connectedness, online gaming, and academic performance decrement. *Internet Research*, 24(1) 2-20. <https://doi.org/10.1108/IntR-01-2013-0004>
- Kılıç, M., Avcı, D. ve Uzunçakmak, T. (2016). Internet addiction in high school students in Turkey and multivariate analyses of the underlying factors, *Journal of Addictions Nursing*, 27(1), 39-46.
- Kır, İ. ve Sulak, Ş. (2014). Eğitim fakültesi öğrencilerinin internet bağımlılık düzeylerinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(51), 150-167.
- Kıran, E. B. (2009). Çeşitli değişkenlere göre ergenlerde internet bağımlılığının yordanması, *Journal of New World Sciences Academy*, 4(4), 1331-1340. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/nwsaedu/article/view/5000063538/5000095154>
- Kutlu, M., Savcı, M., ve Aysan, F. (2016). Young internet bağımlılığı testi kısa formunun Türkçe uyarlaması: üniversite öğrencileri ve ergenlerde geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 17(1) 69-76.
- Mikowski, P. I. (2005). *Internet social support: A four –quadrant model for understanding the role of Internet social and psychopathological internet usage* (Doctoral dissertation). Retrieved from <http://www.proxy2.marmara-elibrary.com/>
- Morahan-Martin, J., & Schumacher, P. (2000). Incidence and correlates of pathological Internet use among college students. *Computers in Human Behavior*, 16(1), 13-29.
- Müezzın, E. E. (2017). Lise öğrencilerinde internet bağımlılığının yoksunluk, kontrol gücüğü, işlevsellikte bozulma ve sosyal izolasyon bağlamında incelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*. 7(3), 541-551. Çevirimiçi ön yayın. doi: 10.19126/suje.323075.
- Onay, P.D., Tüfekçi A. ve Çağıltay, K. (2005, Nisan). [Öz]. Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı sunulan sözlü bildiri *Türkiye'deki öğrencilerin bilgisayar oyunu oynama alışkanlıkları ve oyun tercihleri: ODTU ve Gazi Üniversitesi öğrencileri arası karşılaştırmalı bir çalışma*. Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı sunulan sözlü bildiri, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Ögel, K. (2012). *İnternet bağımlılığı: İnternetin psikolojisini anlamak ve bağımlılıkla baş etmek*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Sarıkaya, M., ve Seferoğlu, S.S. (2013). Öğretmen adaylarının problemlı internet kullanımlarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(1), 356-368.
- Sherry, J. L., Desouza, R., Greenberg, B., & Lachlan, K. (2003). *Relationship between developmental stages and video game uses and gratifications, game preference, and amount of time spent in play*. Paper presented at the International Communication Association annual conference, San Diego, CA.

- Stavropoulos, V., Alexandraki, K., & Motti-Stefanidi, F. (2013). Recognizing internet addiction: prevalence and relationship to academic achievement in adolescents enrolled in urban and rural Greek high schools. *Journal Of Adolescence*, 36(3), 565-576.
- Tutgun, A. (2009). *Öğretmen adaylarının problemleri internet kullanımlarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yavuz, O. (2018). Ergenlik döneminde internet bağımlılığının okul başarısı üzerinde etkileri. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 8(15).
- Yılmaz E., Şahin, Y.L., Haseski, H.İ. ve Erol, O. (2014). Lise öğrencilerinin internet bağımlılık düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi: Balıkesir ili örneği. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 134-144.
- Young, K. S. (1996). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *Cyber Psychology and Behavior*, 1(3), 240-242. Retrieved January 8, 2019 from <http://www.netaddiction.com/articles/newdisorder.pdf>
- We are Social Report (2018). 02.Aralık.2018 tarihinde <https://digitalreport.wearesocial.com/> adresinden erişilmiştir.
- TÜİK. (2018). Hane halkı bilişim teknolojileri kullanma araştırması. 02.Aralık.2018 <http://www.tuik.gov.tr> adresinden erişilmiştir.

EXTENDED ABSTRACT

1.Introduction

Internet use is growing rapidly not only in Turkey, but also all over the World. Based on We are Social Report, 54% of the World population (408 billion people) use the internet as of the last four months in 2018 (<https://digitalreport.wearesocial.com>).

The fact that access to the internet got easier and the number of internet users has increased brings about a lot of advantages such as communication, access to knowledge, shopping, entertainment, etc. But the problem is using the internet that affect the psychological, social, physical growth of children and their academic achievement negatively because of problematic internet use.

Davis (2001), defines the positive internet use as “using the internet in a plausible time period for the individual in line with their objectives and without assuming a social identity”. Problematic internet use can be considered as a very strong, compelling desire to use the internet, aggressiveness, nervousness, bad temper and rage when there is no access to the internet, and thus disruption of relations in the family, school, work and social circles.

The concept of internet addiction was first used by Goldberg in 1996. When internet addiction was defined as an independent disorder in DSM IV (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders IV), Young defined internet addiction as a psychiatric disorder (Young, 1996; Mikowski, 2005). Beard and Wolf (2001) have developed and used Young’s Internet Addiction test. In 2013, problematic computer and internet use (game disorder) was mentioned in “American Psychiatric Association Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5) All Criteria Application Manual”.

In some researches, it is seen that the concept of “internet addiction” is employed rather than the concept of “problematic internet use (Turgun, 2009). According to Caplan (2005), problematic internet use is a multilayered problem that consists of cognitive and behavioural symptoms that lead to social, academic, and professional negative results.

It has been observed that problematic internet use is associated with certain psychological symptoms such as anxiety and depression. Possible psychological problems may affect students’ academic achievement negatively. Besides, online friendship, long periods of time spent for gaming and entertainment restrain students’ time to be allocated to academic studies and affect their achievement negatively (Kıran, 2009).

This research was conducted to determine the rate of internet addiction of secondary and high school students in Bayraklı town of İzmir city in 2018-2019 academic year, and to see whether their internet addiction scores are related to their gender, computer ownership and computer presence in their rooms, the duration and motives of internet use, and whether internet addiction has any association with their achievement.

2. Method

“Young Internet Addiction Scale Short Form” was conducted with 1118 students from four high schools and eight secondary schools in the Bayraklı town. The grades on the scale was organized ranging from 1- never to 5- always. Based on this grading, the lowest scores that can be obtained is 12 and the highest is 60. The short form that contains personal information relating to demographical features of the sample group, and analyzing the relations between 2017-2018 end of academic year achievement rate and internet addiction was prepared by the researcher. The data were obtained from the students in the classroom environment upon the approval and support by the Bayraklı Town Directorate of National Education in October in 2018-19 academic year.

3.Conclusion and Discussion

We aimed to determine the associations between internet addiction and some variables and academic achievement in this research which was conducted with 1118 students in four high schools and eight secondary schools in Bayraklı Town in İzmir. To this end, when the scores obtained by secondary and high school students based on the “Young Internet Addiction Scale” are grouped according to addiction level, it was found that 1.4% are “internet addicts”, 28.1% are “risky internet users” while 70.5% are “average internet users”. When the literature is reviewed, it is observed that the rate of adolescence students with internet addiction range between 1% and 17%. It is believed that this difference may result from the profile of students participating in the research. When it is analyzed if internet addiction groups differ according to gender, it is observed that there was a meaningful statistical difference in favour of female students who exhibited internet addiction at 32.5% while male students had 62.5%. The results of researches that indicate the fact that internet addiction is higher at a meaningful level among male students as compared to female students support the findings of our research (Yılmaz, Şahin, Rasaski and Erol, 2014; Çetinkaya, 2013; Çam, Nur, 2015; Sarıkaya and Seferoğlu, 2013.; Kır

and Sulak, 2014; Morahan-Martin ve Schumacker, 2000). Yet, there are some studies that indicate that internet addiction does not differ among male and female students (Balcı and Gülnar, 2009; Ceyhan, 2010).

When the internet addiction groups (addicted, risky and average users groups) are compared based on computer ownership at home, it is observed that there is no meaningful association between the scores on the internet addiction scale of those with or without computer ownership at home. The results of the research conducted by Onay, Tüfekçi and Çağıltay (2005), in which they investigated the computer ownership on internet addiction support the findings of our research. A meaningful difference was observed to the detriment of the students who have computers in their rooms based on the internet addiction scores between computer ownership at home and computer ownership in room. The fact that this result is supported by the findings of some other researches (Yılmaz, Şahin, Haseski and Erol, 2014; Çetinkaya, 2013; Jiang, 2014) support the suggestion that computer should not be placed in children's rooms for the prevention of problematic internet use. When internet addiction groups are compared in terms of daily internet use, it was found that the longer the internet use duration, the higher the internet addiction rate. The addiction rate of students who use the internet for two to three hours a day was 0.8%, while those who used the internet for six to seven hours, this rate rises to 5.8%. Briefly, the internet use duration is a critical issue and it is supported by other researches conducted in this area (Eldeleklioğlu and Vural- Batık, 2013; Derin, 2013; Stavropoulos, Alexandraki & Motti-Stefanidi, 2013). It is believed that rules and restrictions introduced about internet use duration for those children starting from age group 0-6 is important for the prevention of problematic internet use. When the motives of the internet addiction groups for the internet use are analyzed, 37.5% of the secondary and high school students with the highest rate of internet addiction used the internet for various motives, 25% of them used it for gaming, 18.8% for virtual friendship, 6.2% for social media and only 12.5% used it for homeworks, and these rates are lower in risky internet users as compared to average internet users. The difference between the groups was observed especially for gaming and homework. Internet addicts and risky internet users use the internet mostly for gaming as compared to average internet users. When it is considered that children can have access to websites that can affect negatively their personal, social, psychological and sexual development, and such facts are not tackled in our research, the motives for the internet use and controlling these facts assume more importance. Therefore, we can offer the suggestion for controlling the computers and mobile phones at times. When internet addiction groups are compared based on the academic achievement, it was found that the academic achievement of average internet users are higher than that of the risky internet users. Yet, academic achievement is high in the student group that is contained in the internet addiction group. The result of other researches in the area (Jiang, 2014; Eldeliklioğlu and Vural, Batık, 2013; Toraman, 2013; Stavropoulos, Alexandraki & Motti-Stefanidi, 2013; Gencer, Koç, 2012; Yavuz, Y, 2010), reveal that youth with a higher rate of internet use, academic achievement drop dramatically. The fact that the students with high scores of internet addiction can be explained by the low number of students (8 students) in this group. In summary, the results show that 1.4% and 28.1% are internet addicts and risky internet users respectively, that there is no meaning difference between secondary and high school students in terms of internet addiction scores. However, there is a meaningful difference in terms of gender, male students outscoring female ones. Another result is that the rate of internet addiction is higher in the group of students with computers in their room when compared to those without. It was also seen that in so far as duration of computer or mobile phone use increases, addiction level increases and the academic achievement significantly drops.

ETİK BEYANNAME

Yapılan bu araştırmanın yazım sürecinde bilimsel ve etik kurallara tüm araştırmacılar tarafından uyulmuş, farklı eserlerden yararlanma durumunda atıfta bulunulmuş, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmamış, araştırmanın tamamı veya bir kısmı farklı bir akademik yayın platformunda yayımlanmak üzere gönderilmemiştir. Tüm bu durumlardan araştırmada ismi bulunan yazarların bilgisi olduğunu ve gerekli kurallara uyulduğunu beyan ederim. 23....../...04./2020

İmza

Adı Soyadı

Araştırmanın Sorumlu Yazarı

Dr.Öğretim Üyesi Münevver MERTOĞLU

